

Ey oğul!

Esas mesele, mübahların fazlasından kaçınmak ve zaruret miktarıyla yetinmektir. Bunu da kulluk vazifelerini yerine getirebilmek için kuvvet kazanmak niyeti ile yapmalı. Mesela yemekten amaç, Allah Tealâ'ya itaat edebilecek güç ve kuvveti kazanmaktır. Giyinmekten maksat avret yerlerini örtmek, soğuk ve sıcakta karşı korunmaktır. Diğer zaruri mübahlar da bu şekilde değerlendirilmelidir.

Nak şî büyükleri azimle amel etmeyi tercih etmişler ve mümkün mertebe ruhsatlardan kaçınmışlardır. Zaruret miktarı ile yetinmek azimettir. Bu yüce davranışa ulaşmak mümkün olmazsa, en azından mübahların dairesini aşp da şüpheli ve haram olan alana kaymamalıdır.

Tefekkür etmek, basiretli olmak ve kalbi çalıştırmak gerekir. Aksi halde kıyamet gününde pişman olmak ve hüsrana uğramaktan öte bir şey yoktur.

Amel işleme zamanı şüphesiz gençlik zamanıdır. Akıllı olan, hayatının bu dönemini zayi etmeyip fırsatı değerlendirir. İhtiyarlık çağına ulaşmamak da var! Ulaşılsa da toparlanıp kendine gelmek mümkün olmayabilir. Bunun da mümkün olduğunu farzetsek bile, zaaf ve acziyetin insanı kuşattığı ihtiyarlık döneminde insan amellerini tam olarak yerine getirmeye güç yetiremeyebilir. Ama şu an amellerini tam olarak yerine getirebilmek için her imkan mevcut.

Ey oğul!

Tüm mevcudatın hülasası olan insanın yaratılmasından maksat oyun ve eğlence değildir. Yemek, içmek ve uyumak da değildir. Bilakis yaratılıştaki amaç, insanın kulluk vazifelerini yerine getirmesi; Allah Tealâ'ya karşı zillet, acziyet ve iftikâr (muhtaç olduğunu bilme) ile daimî bir sığınma ve boyun eğme durumuna ulaşmasıdır.

Şeriat-ı Muhammedî'nin getirdiği ibadetlerin amacı, kulların menfaatleri ve maslahatlarıdır. Yoksa bu ibadetlerin şanı yüce olan Cenab-ı Kudsî Tealâ'ya bir yararı yoktur. O halde bu ibadetleri sonsuz bir minnettarlık ve şükran duygusu içinde yerine getirmeli; bu emirlere boyun eğip sarılmak ve yasaklardan kaçınmak için elden gelen gayreti göstermelidir.

Allah Sübhanehu , mutlak olarak hiçbir şeye muhtaç olmadığı halde, emirler ve yasaklar koymakla kullarına ikramda bulunmuştur. Öyleyse bu büyük nimete layıkıyla şükretmemiz, minnettarlık ve şükran duyguları içinde dinin hükümlerini yerine getirmek için çaba sarf etmemiz gerekir.